

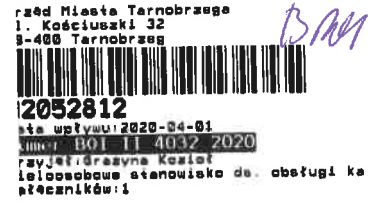

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2020-03-27

P-II. 4131.2.91.2020

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. 2019 r. poz. 712 ze zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

§ 6 uchwały Nr XXV/282/2020 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania z parkingów niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach komunalnych Gminy Tarnobrzeg nie będących drogami publicznymi oraz wysokości stawek za parkowanie i opłaty dodatkowej oraz sposobu ich pobierania oraz § 7 ust. 1 Regulaminu korzystania z miejsc postojowych na płatnych parkingach niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach nie będących drogami publicznymi na terenie Tarnobrzega stanowiącego załącznik do w/w uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 26 lutego 2020 r. Rada Miasta Tarnobrzega podjęła uchwałę Nr XXV/282/2020 w sprawie ustalenia zasad korzystania z parkingów niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach komunalnych Gminy Tarnobrzeg nie będących drogami publicznymi oraz wysokości stawek za parkowanie i opłaty dodatkowej oraz sposobu ich pobierania.

Wskazana uchwała Rady Miasta została doręczona organowi nadzoru w dniu 28 lutego 2020 r. Uchwała została wydana w wykonaniu delegacji ustawowej zawartej w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej. Zgodnie z tym przepisem organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego postanawia o wysokości cen i opłat albo

o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

W przeprowadzonym postępowaniu nadzorczym organ nadzoru stwierdził, że § 6 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem prawa. Z treści uchwały wynika, że rada wprowadziła nie tylko stawki opłat za korzystanie z płatnego parkingu ale również opłatę dodatkową za nieuiszczenie opłaty za postój.

Nieruchomość, na której zlokalizowany jest parking nie stanowi drogi publicznej w rozumieniu art. 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. 2020, poz. 470 ze zm.). Według art. 8 ustawy o drogach publicznych ulice i place należy zakwalifikować do kategorii dróg wewnętrznych. Do zlokalizowanych na tych drogach parkingów nie znajdują w konsekwencji zastosowania przepisy regulujące tzw. strefy płatnego parkowania, o których mowa w art. 13 ust.1 pkt 1 i art. 13b ustawy o drogach publicznych. Podnieść wypada, że w orzecznictwie sądów administracyjnych prezentowane jest stanowisko, że wykorzystywanie nieruchomości gminnych na parkingi oraz zarządzanie tymi terenami stanowi realizację zadań o charakterze użyteczności publicznej (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 czerwca 2011 r., sygn. II S/Wr 245/11, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 24 listopada 2014 r., sygn. II SA/GL 800/14).

W wyroku z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt: III SA/Wr 563/12 WSA we Wrocławiu, zauważył, że przepis art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, mógł stanowić podstawę prawną do określenia przez radę gminy opłat za korzystanie z urządzonego na jej nieruchomości parkingu dla pojazdów samochodowych stanowiącego obiekt użyteczności publicznej, nie można natomiast z tego unormowania wyprowadzać upoważnienia organu stanowiącego gminy do ustalania "opłaty dodatkowej" za parkowanie pojazdów bez wniesienia opłaty parkingowej określonej przez radę gminy. Zestawienie treści art. 13f ust. 1 i art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych pozwala twierdzić, że opłata ustalana przez radę gminy ma charakter odpłatności za usługi świadczone podmiotom korzystającym z dróg publicznych, a parkującym pojazdy samochodowe na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania. Natomiast opłata dodatkowa, o której mowa w art. 13f ust. 1 ustawy o drogach publicznych, stanowi w istocie sankcję za nieuiszczenie opłaty za wspomnianą

usługę w strefie płatnego parkowania, co jest rodzajem odpowiedzialności administracyjnej przybierającej postać kary pieniężnej. Upoważnienia rady gminy do określenia tak rozumianej "opłaty dodatkowej" nie można również domniemywać, ustanowienie odpowiedzialności należy do materii ustawowej. Zatem art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, upoważniający organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego do stanowienia o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego, nie przyznaje tym organom kompetencji do wprowadzania "opłat dodatkowych" mających charakter kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku zapłaty ustanowionych przez te organy opłat. Mimo, iż art. 4 ustawy o gospodarce komunalnej posługuje się pojęciem opłaty, nie wydaje się uprawnione wyprowadzanie z tego przepisu wniosku, iż opłaty te mogą być czymś więcej niż ustalonymi przez organ samorządu terytorialnego należnościami, stanowiącymi jedynie ekwiwalent za "usługę" ze strony gminy w postaci umożliwienia korzystania z jej obiektów i urządzeń, świadczoną w warunkach braku jakiegokolwiek przymusu po stronie świadczeniobiorcy. Upoważnienia rady gminy do określenia tak rozumianej "opłaty dodatkowej" nie można również domniemywać, czy też wywodzić z kompetencji do określenia opłat za korzystanie z parkingu. Nieprawidłowość takiego wnioskowania w oparciu o art. 4 ust. 1 pkt 2 u.g.k., wiąże się z wadliwym i niedopuszczalnym ustawowo założeniem organu stanowiącego, że w kategorii opłat ujętych w tym przepisie mieszczą się również "opłaty dodatkowe", które - jak wcześniej wykazano - nie mają cech opłat, są bowiem karą pieniężną wymierzaną w granicach odpowiedzialności administracyjnej. Nie można zapominać, że ustanowienie odpowiedzialności za naruszenie przepisów prawa należy do materii ustawowej. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą zatem sięgnąć po taki instrument wtedy i tylko wtedy, gdy ustawodawca wprost upoważni je (bez posługiwania się przez organy domniemaniem kompetencji) do wprowadzania unormowań o charakterze represyjnym jak np. w art. 13f ustawy o drogach publicznych (patrz wyrok WSA w Łodzi z dnia 14 stycznia 2020 r. III SA/Łd 924/19).

Rada wyłącznie uprawniona jest do określenia wysokości opłat za korzystanie z urządzeń użyteczności publicznej, a nie wprowadzania dodatkowych opłat o charakterze penitencjarnym.

Także przepis znajdujący się w **§ 7 ust. 1** Regulaminu korzystania z miejsc postojowych na płatnych parkingach niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach nie będących drogami

publicznymi na terenie Tarnobrzega stanowiącego załącznik do w/w uchwały podjęty został z przekroczeniem delegacji ustawowej. Treść art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarce komunalnej nie upoważnia bowiem Rady do wskazywania wybiórczo określonych obowiązków funkcjonariuszy Straży Miejskiej.

Mając na względzie zasadę legalizmu, znajdującą oparcie w art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a także art. 94 Konstytucji, w myśl którego organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, stanowią akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, należy uznać, że kwestionowany § 6 uchwały Nr XXV/282/2020 Rady Miasta Tarnobrzega z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie ustalenia zasad korzystania z parkingów niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach komunalnych Gminy Tarnobrzeg nie będących drogami publicznymi oraz wysokości stawek za parkowanie i opłaty dodatkowej oraz sposobu ich pobierania oraz § 7 ust. 1 Regulaminu korzystania z miejsc postojowych na płatnych parkingach niestrzeżonych zlokalizowanych na terenach nie będących drogami publicznymi na terenie Tarnobrzega stanowiącego załącznik do w/w uchwały naruszają prawo w sposób istotny, co stanowi podstawę do zastosowania środka nadzoru przewidzianego w art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.).

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Małgorzata Wąsacz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Prawnego i Nadzoru

Otrzymują:

1. Prezydent Miasta Tarnobrzega
2. Przewodniczący Rady Miasta Tarnobrzega